

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI

KÖZLÖNY

Főszerkesztő:
MOLNÁR BÉLA

Felelős szerkesztő:
BALÁZS JÁNOS

Társzerkesztők:
ZSURKY JÓZSEF
SISKA ISTVÁN
b. KONCZ DEZSŐ

Október 31.

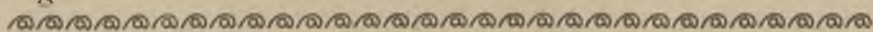
Irta: Zsurky József III. é. hh.

Bánatban sápadozó arcok, sírástól kiégett szemek, szegény letiport, megalázott magyarok, valami fenséges, magához emelő erő jelenlétét, közelségét érzik e napon. Látják — nem mindnyájan ugyan — azt a láthatatlan, de élő, diadalmasan elő haladó isteni dicsőséget, tökéletes szeretetet „ki úgy szerette a világot, hogy egyszerűlöttjét adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök életet nyerjen.“ Örömnép ez s mialatt életté tesszük magunkban a multat s átadjuk azt magunkon keresztül a jövőnek: lehetetlen nem éreznünk azt, mire egy több, mint négyszáz esztendő s multnak minden szenvedése, minden öröme tanít, hogy porszemek, semmik vagyunk Isten nélkül és jaj nekünk, ha világszerinti dicsőség után vágyakozunk. S hogy voltunk-e így . . . ? Bizony nem is oly régen. Sötétség borult a világra. A vallástalanság, hitetlenség komor sötétje. Jött egy korszak, melyben a tulzottan emberi gondolkozás, gőzölgő mérget lehelt szét s a ki-kigyuló lidércfények ingoványokba csalták az alacsony lelkeket.

Az ember elvesztette magasabb eszményét, maga magát tette vizsgálódásának középpontjává, ideáljává s hajóját, mely kormány és delejtű nélkül ide-oda hanykódott, a hitetlenség sívár tengerén kötötte ki. De Isten, a szerető Atya, ki fényt gyujtott a Lutherek, Kálvinok lelkében, nem hagyott elveszni bennünket most se. Megmutatta az életet, mint egykor a kegyes barátoknak s visszavezetett újra Krisztushoz, váltságunkhoz, idvességünkhöz, szentségünkhöz. A sötét gonoszsággal teljes szívek meghallották a mentő szózatot: „Mindent Isten dicsőségére!“ Életünk megújult, szívünk újjászületett, Krisztus tért foglalt a lelkekben. És ebben áll az örök reformáció; az égnek diadalma a föld felett, az örök Isten örökkévaló életének, személyes emberi életté való válása. A reformáció, mely elsősorban vallási megújulás, szabadulás, közvetlen megtapasztalása annak, hogy egyedül Istennek kell szolgálunk, ha a külső ember oly fájdalmasnak érzi is azt néha; cél, mely felé futunk; a kötelesség, melyet teljesítenünk kell, ime itt áll világosan előttünk: Eggyé lenni a Krisztus Jézusban, Istennel, aki magához akar bennünket emelni. Azért hát szedjük össze minden erőnket, hogy el is érjük azt. Mert bár fájdalmakkal és szenvedésekkel sújtott is az Isten, ezek által csak erősíteni,

kitartóbbakká akar tenni, midőn fölhasznál bennünket nagy és dicső céljainak megvalósításában.

Dicső emlékezések napja! . . . taníts minket. Tedd érthetővé előttünk azt a könyvet, mely ma már igen sokak részére idegen nyelven van írva. Értess meg velünk, hogy Golgothánk, melyet most könnyes szemmel járunk, a megdicsőülés boldog lakhelyévé fog változni. Biztass afelől, hogy ül még ünnepet a magyar Sion. Rákóczy sírja felett szól még magyar nóta. S azok, kiknek ma, csak szívük dobban titokban együtt, egymásra borulva adnak majd hálát Istennek a szabadításért. Hogy lesz még nagy Magyarország s lesznek boldog, megelégedett magyarok. De egyet ne feledjünk, hogy „a protestántizmus az a főgyökér, melyből a mi egész ránk következő európai történetünk kiágazik.“ Hogy a protestántizmus adja azokat az igazi értékeket, melyek ki fogják emelni hazánkat a mélységből, melybe — az okokat nem keresem — zuhantunk. Csak az lesz még hátra, hogy a magyar lélek öltözze fel az imádság menyaszonyi köntösét s tegye oda életét mennyei vőlegényének, Krisztusnak lábai elé. Akkor közel lesz a gyógyulás. Akkor a romokon új Magyarország épül fel. A hármás bérc és négy folyó magyar dicsőséget fog hirdetni. S az új eget és új földet, amiután oly régen várunk, megadja Istenünk, hozzánk való végtelen szeretetéből!

Ellend József.

Megint temetünk, megint siratunk, megint gyászolunk . . . Alig van esztendő, melyben a halál iskolánk kapuját át ne lépne s vagy a tanárok szerető karjai közül ki ne ragadna egy élni vágyó gyermeket, vagy a tanulók szeme láttára el ne szólítana valakit azok közül, kik őket az életre készítik elő. Személyekben nem válogat. Megjelenése korhoz nincs kötve. Nem kérdezi senkitől, hogy terveit megvalósította-e, célját elérte-e? Sőt gyakran sejteni sem engedi, hogy közeleg az ő órája; sokszor váratlanul jelenik meg s némelyeknek édesdeden, megnyugtatólag, másoknak haraggal, szívet-lelket megrázólag mondja: célnál vagyunk; jer, adj számot talentumaid forgatásáról! . . . Akinek szeme van a látásra —

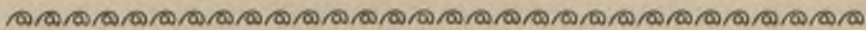
lehetetlen, hogy a halálban az Isten ujját ne látná, lehetetlen hogy a tanítás, melyet Isten a halálban az élőknek nyújt, észre ne vennie!

Szomorú, fájdalmas tanításban részesített bennünket is mennyei Atyánk november 7-én az által, hogy nem rég nyugalmazott tanárunkat, Ellend Józsefet az örök változások honából magához hívta az örökkévalóság halált nem ismerő világába. A halál tőle sem kérdezte, hogy van-e még az életben valami célja; vagy vannak-e, kiktől búcsút kellene vennie? Nem kérdezett semmit, hanem szép csendesen átölelte s megmondotta neki: nincs itt több keresni valód!

Óh, gyötrelmes tanítás ez azoknak, kiknek szívével össze volt forrva az ő szíve. Gyötrelmes nekünk, kik annyi esztendőn keresztül éreztük áldásos szigorát; kik láttuk nemes munkájának gyümölcsét az ő szaktudományában, a matematikában és fizikában s nemes törekvéseit igazgatói működésében. Azoknak egyikét temettük el benne, kik apáink helyett apáinkká lettek, amikor a szülei házat az iskolával felcseréltük. S ha szívének szeretetét a diákkal szemben nem is mutatta, megkomolyodott, felnőtt tanítványai ezt nem tagadják meg tőle. Ellenben bizonyosságot tesznek arról, hogy 28 éven át, részint atyai szigorával, részint pedig fáradhatatlan munkás életének példájával valóban az életre nevelte azokat, kik ő reá voltak bízva. Eltemettük benne az iskola hangyaszorgalmú hü sáfárját, sok embernek jóltevőjét.

Eltemettük azt, ami a földé volt s isteni rendelés szerint azzá kellett válnia, de egyebet semmit. S míg lelke a menyekben, emléke itt él közöttünk örökké. Ezért mi volt tanítványai sietve tesszük le sírjára ezt az emlékezősekből font élő koszorút s fájó szívvel intézzük hozzá az utolsó szót: Isten veled! Isten veled!

Balázs J.

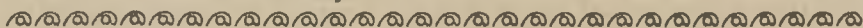
Szeretném.

Irta: Zsiros József II. é. h. h.

*Pusztúl a magyar, elhagyta magát,
S belenyugodott bús végzetébe.
Szikrázó szeme távolra nem lát,
Lelkét megszállta a bűn fekélye.
Szeretném, ha lelkem',
Darabokra tépve,
Belehínelném a
Sötét magyar éjbe.*

*A magyar ajkán elnémult a dal,
Talán hitét is temetni fogja?! . . .
Tüzet a szívbé ezután mi csal,
Ha reményét is a porba dobja?
Szeretném, ha lelkem'
Dalólva, zenélve
Beledobhatnám a . . .
Reménytelen éjbe*

*Mint tenger, ha rajt' orkán vonúl át,
Tajtékszó habbal sziklát ostromol,
Ezer év óta úgy tép a világ,
Úgy küzd ellenünk a gaz, a lator!
Szeretném, ha lelkem'
Villámoktól égve
Belevághatnám a
Bitorlók fejébe.*

A 300 éves kórus.

(Folytatás)

Legrégibb iroft bizonyították a „Főiskolai Énekkar“ létezéséről a Szombathy-féle „Historia scholae Patakiensis“ 136 lapján olvasható 2. törvény a kántor kötelességéről („de officio cantoris lex 2 quovis mense bis . . . necessarias . . . praeparation ves scholasticas in pia harmonia exerceto“) mely szerint havonként kétszer a szükséges iskolai előkészületet az összhangzatos éneklésben megtegye.

Hogy tényleg, mint testület szerepelt az Énekkar 1781. előtt is és nem az egész ifjúságot tanították összhangzatosan énekelni, ezt a ténytet több rendelkezésünkre álló adat igazolja. Legelső ezek között a kórus könyvtárában ma is meglévő törvénykönyv az 1681. évben kelt „Forma et Norma Societatis harmonicae“ 1. c) pontja után irt magyarázójegyzet, melynek első részében a következők olvashatók: „Sunt quaedam officia cum contoratu connexa, quae singuli cantorum, peragere deberent . . .“ Hogy a kántorok kötelességét illetőleg már régi idő óta, tehát 1781. előtt már intézések történtek, ez azt jelenti, hogy a törvénykönyv keletkezése előtt rég fentállott egy testület, melyben cantorok és merkuriusok szerepeltek s ez nem lehet más, mint az Énekkar.

Második bizonyították az „Acta cantoralia“, azaz törvénykönyv 8. oldalán található, 1783. május 21-én (nem 1-én, mint Orbán J. könyvében) kelt bizottsági jegyzőkönyv, mely

szerint Barcafalvi Szabó Dávid karelnök felmentetett a szokásos két temetési ének készítésének kötelezettsége alól, tekintettel arra, hogy a régi énekeket és temetési darabokat végre valahára összegyűjtötte. (*quae compositae fuissent, melodias, funebres . . . tandem aliquando . . . descripsit*.) Ez az adat bizonyítja, hogy már 1782. előtt voltak az összhangzatos éneklés szabályai szerint készített darabok s ha ilyenek voltak, énekkarnak is kellett lennie, mely azokat előadta.

Figyelemre méltó körülmény e tekintetben az is, hogy a reformáció után a katolikus egyház fényes temetési ünnepélyei a protestánsoknál is elterjedtek. Különösen a kiváló közéleti férfiak iránt s szeretteik iránt mulhatatlan kötelességüknek tartották az utódok kegyeletük adóját ilyen gyászünnepély keretében leróni. Egy egy főúr, vagy más előkelő állást viselt egyén gyászünnepélyén — pl. a Perényi Gáborén — a haza minden vidékéről összegyűltek a jó hazafiak. Az alsózempléni egyházmegye egy régi jegyzőkönyve szerint az 1642-ben elhalt Tolnai Pap István sárospataki lelkész temetését nagy ünnepséggel tartották meg s az ilyen gyászünnepség legkímagaslóbb része a szép éneklés volt. Kellett tehát egy oly éneklőcsoportnak szerepelnie, mely műizléssel kidolgozott gyászdalokat adott elő. Hogy ily alkalmakkor a mai Kórus ősenek jutott e szerep, bizonyítja a régi számadási könyvekben 1728 óta előforduló, temetésért járó bevételi tételek. Ugyanezen a címen nemcsak Sárospatakon, de vidéken végzett temetésekért is számos bevétel fordul elő. Ez a körülmény szükségképen feltételezi egy rendszeres énekkar létezését.

A felhozott indokok alapján bizonyosra vehetjük, hogy a Kórus, mint műveltségi tényező már 1722 előtt is betöltötte magasztos hivatását s 1621 óta fennáll. Történelmé azon események szerint, melyek fejlődésére befolyást gyakoroltak, Orbán József, — volt jeles professora főiskolánknak — a következő négy korszakra osztja:

I. Az énekkar alakulásától rendszeres szervezéséig 1621—1782.

II. A szervezkedés kora 1782—1830.

III. Az énekkar reformálásának kora 1830—1860.

IV. Az ének és dalművészet kora.

Ezekhez járul, mint V. korszak a legújabb kor 1882-től napjainkig.

Az első négy korszak történetét részletesen és behatóan

festettek le neki, míg az iskolakertben arról beszélgettek, hogyan szökött át egyikök, másíkok a határon, úttalan úton, erdők sűrűjén keresztül, éjnek idején.

De csak megunt a várakozást, hiszen innen már a falujok tornyát is látta. Hogy lett volna maradása?

Néhány száz lépést tehetett még, közben ijedten vette észre, hogy a vasúti töltés felől két katona közeledik feléje.

Megállt, hogy visszatérjen-e, vagy bevárja őket? Mégis jobbnak látta elibök menni, majd kibeszéli ő magát és akkor lesz mivel dicsekedni vakáció után kis pajtásinak; eleven csehekkel találkozott és ő nem ijedt meg tőlük, hanem bátran beszélt velök és haza bocsátották szó nélkül. Így elmélkedve csak elibe toppantak a csehek.

— Stoj, — rivalt rá tótul a fiatalabb.

— Én magyar vagyok, nem tudok tótul, bácsi, — szepegte a kis diák.

— Magyar, — kutya magyar, takarodj vissza, — volt a válasz, tiszta magyar kiejtéssel.

De biz' erre már eltörött a mécses, megeredtek a kis fiú könnyei és könnyörgésre fogta a dolgot:

— Jó bácsi, engedjenek haza. Vakációra megyek, ott lakunk nézzék, abban a kis faluban. Édes anyámat régen nem láttam, meg a kis hugomat, az édes apám elesett a háborúban, — nem merte bevallani szegényke, hogy az apja „Horthy katonája“. — Itt odafordult a hátrább álló öregebb katonához, aki társa háta mögött már egy könnycseppet is elejtett a porba. — Engedjenek haza bácsi, nézzék, ott lakunk, ott a templom mellett, abban a piros cserepes házban, nézzék, innen az udvarba is belátok; a kapu is nyitva van, a kicsi is, a nagy is; a galambok is ott repkednek a tetőn; olyan fég voltam otthon; édes anyám nem is tudja, hogy megyek, úgy meg fog nekem örülni; vakációra megyek, húsvéti vakációra, — jó bácsi, engedjenek haza!

A veteránnak megesett a szive, mutatni azonban nem akarta a kis magyar előtt s azért elfordulva tótul mondott valamit fiatalabb társának és megfogta a kis fiú kezét:

— Jól van fiacskám, haza vezetünk, de ha hazudtál, elviszünk Csehországba.

— Majd meglátják, hogy nem hazudtam, csak vigyenek a faluba, — mondta reményteljes büszkeséggel a kis magyar.

Elindultak hárman a falú felé. Szótalan értek az első ház elé. Az udvaron piros kendős, barna menyecske tere-

gette fehéredni a vásznat a gyepre és a sövénykerítésre. A közelgő léptek zajára felütötte fejét s megismerte egyszerre a kis fiút és rémülten futott be a házba:

— Édes apám! jöjjenek csak ki, hazajött a Kormosék Lacikája; itt megy a kapunk előtt két cseh katona között; Istenem, csak nem fogják bántani?!

— Nem bántják lányom, dehogy is bántják Bizonyára megfogták, amikor át akart hozzánk szökni. Haza viszik az anyjához és otthon hagyják; ilyen kis gyereket még ezek sem bántanak, — intézte el bölcsen az öreg magyar a dolgot.

Azonban már ekkorra az egyik fiú átugrott a kerítésen tovább adni a hírt, úgy, hogy mire a templom elé értek, már az alvégen mindenki azt újságolta a szembekerülőnek: haza jött a Kormosék Lacikája.

Lacika csakugyan haza is ért. A legionárius kint maradt a kapuban, idősebb társa pedig a kis fiúval betért az udvarra. A ház ajtaja nyitva volt egészen. Lábújhegyen lépték át a küszöböt. A tűzhely mellett háttal az ajtónak állott a Lacika édes anyja. Jobb kezével valamit kavargatott a tűzhelyen, ballal pedig bölcsőt ringatott, melyben édesen szunynyadt a Lacika kis húga, szökehajú, ártatlan csöppség.

— Haza jöttem jó anyám, — szólalt meg sírón a kis fiú és átkarolta a jó anyja nyakát.

— Drága kis fiam, — ennyit mondott váratlan örömben az édes anyja, mert a többi már sírásba fúlt. A sírásra aztán az alvó kicsike is fölébredt és ő is elkezdett pityeregni, mert ő meg éhes is volt. Erre az anyja és fia a bölcső fölé borúltak s most már hármashban sírtak örömben, bánatukban.

E jelenet láttára bizony elérékenyült a veterán. Terhes könnyesepp gördült végig arcán. Érezte ő is, hogy miért sírnak abban a házban...

Végre is Lacika szólalt meg:

— Jó anyám, ne sírj. Köszönd meg ennek a bácsinak, hogy hazahozott.

— Ne köszönj semmit fiacskám, — szólt az öreg katona — és ha itt leszek akkor, ha vakáció után vissza kell menned, majd én foglak átkísérni. Nézz rám fiacskám, nézz meg jól. Azért, ... itt megcsuklott hangja, azért, hogy ez a cseh rongy van rajtam: én is magyar vagyok. — Indult kifelé s egy harmadik könnyeseppet morzsoltszét kérges újjai közt.

Magyar október 31.

— Szavalt a szerző: **balavásári Koncz Dezső** 1921 okt. 30-án Lukán és okt. 31-én Sárospatakon. —

Az ördög lelke megjelent
Egy csöndes reggelen:
„A könnyen hívő népeket
Vajjon majd hol lelem?”

„Leány kell nekem, ifjú szív
S elagott gyöngé vén.
S hogy mit tudok, majd meg fogom
Mutatni rögtön én!”

És gúnykacajra nyíltanak
Vigyorgó ajkai,
S hol állnak nyitva, — nézdegélt —
A kunyhók ajtai.

Besurrant lopva, mint a nyíl,
A házak ajtaján.
Rémülve nézte mindenik:
Az ifjú, vén s leány.

„Jó emberek, ne féljetekek!
Az üdvöt hoztam én.
Jólét, boldogság és öröm
Lesz itt e földtekén.”

„Jólét, boldogság és öröm?!
Hazúdsz! — kiált az agg —
Bitang voltál már akkor is,
Midőn nem láttalak!”

„Jólét, boldogság és öröm?!
— Kiált az ifjú föl. —
És ezt te hoznád el nekünk,
Ki rombol s öldököl?!”

„Csak lassan gyöngé emberek!
Külsőm ijesztett el?
Hiszen mindenki nem lehet
Lil'jom vagy hólepel.”

„Azért, mert Plútó volt apám,
Tőlem ne féljetekek!
Célom nekem ijesztve nem
Pokolt alkotni meg.”

„Pokoltól féltek emberek,
Mely mindent romba dönt?
Pokolban éltek, mert hiszen
Pokol e ronda föld!”

„Ott lenn a boldogság tanyáz,
Itt fönn a borzalom.
Ott kéj, gyönyör s az élet int,
Itt minden csupa rom.”

„Ott kéj, gyönyör s az élet int?!
Elég! — kiált az agg, —
Az Istent káromolni itt
Tovább ne halljalak!”

„Nézzétek, itt e földön im'
Testvér testvérré tör,
És egy hatalmas ember, ott
Egy védtelent gyötör.”

„Amott a szolgaság tanyáz,
Nézzétek emberek!
A nép igába görnyed ott,
Szorong, ijed, remeg.”

„S míg itt a népek ezreje
Üvölti kinjait,
Ott pompa, fény s a kényelem,
Sok embert elvakít.”

„Óh balga nép, úgy kell neked!
Mért türted eddig el?!
M'ért ámtattad el magad
Üres szók ezrivel?!”

„Szeresd hazád, bolondított
Az önző földesúr,
S te vállaidra vetted őt
Elismerő díjul.”

„Hazát szeretni, balga nép,
Mily' hitvány érzelem!
Hazád mit nyujtott eddig is
Hasznodra, mondd nekem?!”

„Kiáltás, jajszó, gyötrellem
Volt minden adomány,
S aljas gyalázatot kapott
Az ifjú gyöngé lány!”

„S ha nem hódolt előtte im'
A népek ezreje,
Megkinzott és agyongyötört
S rabláncra vert keze.”

„Imádd az Istent, ámitott
Egy elvadúlt sereg.
Istent imádkhat józan ész?!
Mondjátok emberek!”

„Sz az Isten önmagad te vagy,
Óh balga, dőre nép!
Élet — s halált int jobbkezed.
Más minden cifra kép.”

„Mámor, gyönyör, kék, élvezet,
Szabadság kell neked!
Ebben keresd, ebben imádd
S találd meg istened!”

S a csábítástól borzalom,
Részeg lett mindenik.
Istent, hazát, e jó anyát
Többé nem ismerik.

S a nép, az istenadta nép
Üvölt, rohan vadúl.
Mindent tipor 'mi szent, 'mi jó
Lábával álnokul.

S midőn már majdnem elveszett
A négy folyam s hegyek,
Egy dörgő szózat zeng alá:
„Elég! — Ne féljete!”

S a tiszta égen, ime fönn,
A glór'jás fény kigyúl
S a borzalmas, szörny éj után,
A hajnalfény pirúl.

Tündöklő napsugár ragyog
A zord világ felett,
Hol vérszag, undor, borzalom
S megkínzott emberek.

S a hófehér angyalsereg
A földre ín' leszáll.
A könnyező s a csüggedő
Vigasztalást talál.

Megfogja lankadt karjait
A népnek könnyeden
S lágyan susog a búsulók
Fülébe csendesen:

„Kelj föl fiam és nézz körül! —
Mít lát vajjon szemed?!“
„Nyomort, halált, gyalázatot
S kínos gyötrelmeket.”

„S a négy folyamnak habjain
Mít látsz vajjon fiam?!“
„Óh, borzalom, rajt' kedvesim
S szerettem vére van!”

„S a zöld halom s mező fölött
Fiam, vajjon mi jár?!“
„Óh irgalom, óh borzalom,
A rút halálmadár!”

„És ott családi tűzhelyed
S a csendes ősi ház.“
„Isten, ne hagyj el, csorda jár,
Rabló oláh tanyáz!”

„Óh irgalom, szép égi lény!
Elpusztult mindenem.
Szegény hazám, apám, anyám,
Szerelmes gyermekem.”

„Kelj föl fiam! — Az Úr neked
Örömmel megbocsát.
Vetkezd le aljas bűneid
S rebej egy hő imát!”

„Mámor helyett az Istened
Imádkod józanon! —
És mentve lesz a négy folyam
S a bércövezte hon.”

„Dobd el magadtól bűneid
S erkölcsi szennyedet!
Higj és remélj s'mitől se' félj! —
Az Ur ott van veled.”

„Isten velem, én ezt teszem
És erre esküszöm!
S megszűnik itt a borzalom
S a gyilkos vérözön.”

„Előre hát! — S e szent hazát
Védjük meg emberek!
S a rom helyett s a vér felett
Kihajt a zöld berek.”

„S a könnyező s a csüggedő,
Ismét vigaszt talál,
És újra szól a nótaszó
A hon határinál.”

„S ha hontalan, ki messze van,
Ismét honára lel,
S Erdélybe' lenn a réteken
Magyar ménes legel.”

„S lágyan beszél az őszi szél
A kék hegyek felett,
S magyar kacajjal hordja szét
A csöndes éneket.“

„Erdély vizének habjain
Magyar csolnak suhan.
S a rabló csorda had fején
Magyar csapás zuhan!“

„És megszűnik a borzalom,
A gyötrellem s a kín,
S háromszin' zászló lengedez,
A Kárpát ormain!“

„Óh Istenünk. Te légy velünk! —
Magyar, csatára fel!
S ne csüggedezz, ha eltiport
Hazáért halni kell!“

EGYLETI ÉLET.

Az „**I. Rákóczy György-Egyesület**“, az elmúlt összejeövetel óta, két választmányi és egy díszgyűlést tartott, okt. 31 ike alkalmból.

A vallásos érzés, melynek sírját az örökké emlékezetes vörös forradalom megásta, ismét elárasztja melegségével az ifjúság lelkét. S hogy ide eljutottunk, nem kis részben az I. Rákóczy György-Egyesület munkásságának köszönhetjük.

A gyűléseken szereplésükkel kitűntek Gönczi Miklós elnök, Tóbiás József, Kenyeressy Árpád, Koncz Dezső és Berey Barna.

Az „**Erdélyi Önképzőkör**“ okt. hó második s november hó első felében nagy arányú munkásságot fejtett ki. Összesen három rendes és egy díszgyűlést tartott, Elekes Imre tanárelnök úr vezetése alatt.

Különösen dicséretre méltó Lukára tett kirándulása alkalmával megtartott díszgyűlése. Itt délelőtt az istentiszteletet Molnár Béla főiskolai senior végezte, aki magas szárnyaiású imájával és beszédével megtalálva a hívek szívéhez

vezető útát, valósággal magával ragadta a hallgatóságot.

E délutáni ünnepélynek műsora pedig a következő volt: 1. Szózat. 2. Megnyitó beszéd Elekes Imre tanár úrtól. 3. Zenészek indulója, előadta a gimnáziumi zenekar. 4. Zsiros József „Október 31-én“ c. költeményét szavalta Bordács György. 5. Ünnepi beszéd; tartotta Rehó Ferenc ifj. elnök. 6. Ábrányi Emil „Erős hit“ c. költeményét szavalta Berey Barna. 7. Magyar dalok, előadta a gimnáziumi zenekar. 8. „Magyar október 31.“ Irtá és szavalta Koncz Dezső. 9. Szinyéry György helybeli lelkész úr beszéde. 10. Hymnus.

A szépen sikerült ünnepélyért ezúton is köszönetet mondunk mindazoknak, akik annak előkészítésében és rendezésében részt vettek.

Jogász Egylet. Örömmel adtuk hírül előző számunkban a Jogász-Egylet megalakulását, ezen számunkban pedig még nagyobb örömmel közölhetjük azt, hogy a Jogász-Egylet nemcsak megalakult, hanem komolyan hozzá is fogott a munkához. Legtöbb okt. 20-án tartott szépszámu közönség jelenlétében előadó közgyűlést. Az elő-

adás tárgya volt a „Jogfolytonosság“, melyet Szatháry Béla III. é. jh. és a „Király kérdés“, melyet Siska István III. é. jh. adott elő. Többek hozzászólása után Dr. Buza László tanár elnök mondta el mindkét előadó tárgyára vonatkozó véleményét. A jelenlevők élénk érdeklődéssel hallgatták végig az értékes és aktuális előadásokat.

A „Hittanhallgatók Egyleté”-vel kapcsolatban jelenleg 1 rendes és 1 ünnepi gyűlésről kell megemlékeznünk. Az okt. 29-én tartott közgyűlésen a XC. zsolt. 1. v.-nek közéneklése után Urbán József IV. é. hh. imádkozott. Utánna Vincze Károly elnök tartotta megnyitó beszédét, melyben a tavalyi év munkásságából mintegy erőt merítve kitaró munkásságra hívja fel ez után is az egylet tagjait. Értékes pontjai voltak továbbá a

gyűlésnek Németh Károly I. é. hh. szavata és Szilva István II. é. hh. „A templomi istentiszteletéről” című felolvasása.

Az okt. 31-iki ünnepi gyűlés, amelyen a Nt. theologiai kar is részt vett, méltó kifejezője volt annak, hogy a theologus ifjúság megértette az idők jelét s a munkálkodó egyletek sorában nem az utolsók között akar maradni, de első akar lenni. A gyűlést az „Erős várunk nekünk az Isten” c. ének vezette be, ez után Szilva István IV. é. hh. imádkozott. Majd Vincze Károly elnök méltatta a nap jelentőségét, mélyen járó beszédben fejtegetve a reformáció lényegét, a vallási és társadalmi életre való, rendkívül fontos hatását. Nagy — szinte magával ragadó hatást ért el Kocsis Sándor I. é. hh. szavata is. A gyűlés a XC. zsoltár első versének eléneklésevel ért véget.

HIREK.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságában,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ellend József. Nagy gyász érte főiskolánkat nov. 7-én Ellend József ny. tanár hirtelen halálával. Huszonnyolc éven keresztül részt mint tanár, részt mint igazgató fáradhatatlanul dolgozott az iskola ügyeinek előbbre vitelén. Negyedszázados munkásságának áldásai soha meg nem halnak. Temetése f. hó 9-én a városi közönség

nagy részvétele mellett az iskola épületében volt. Itt nt. Nagy Béla h. főiskolai lelkész mondott felette gyászbeszédet, a sírnál pedig Benkő Béla gimn. tanár vett tőle búcsút volt tanítványai nevében. Áldott legyen emlékezetek!

Gondnok iktatás. Nagy ünnepet ült nov. 1-én öreg iskolánk. Nagy ünnepünk volt nekünk, az iskola ifjú gyermekeinek. Papi gondnokot avatott az iskola egyik nagygyá nőtt tanítványa: Janka Károly nagycigándi lelkész személyében. Őt ünnepeltük mi, az iskola nő-

vendégei, nemcsak mint olyat, kit az egyházkerület csaknem egyhangulag gondnokká tett, hanem, mint akiről tudjuk, hogy az iskola iránti odaadó szereteténél fogva igazi atyánkká lett. Dókus Gyula világi gondnok úr üdvözlő szavaiból, dr. Rác Lajos közgazgató úr és dr. Trócsányi József gazdasági választmányi elnök úr köszöntő beszédeiből, de különösen új gondnokunknak ezekre mondott válaszából, melyben grandiozus programját körvonalozta, tisztán láttuk, hogy az egyházkerület nekünk olyan gondnokot választott, ki az iskola ügyét, a mi ügyeinket valóban a szíven fogja viselni. Magától értetődik, hogy nem maradhatott el az ifjuság örömeinek kifejezése sem. Vezértünk, Molnár Béla szénior híven tolmácsolta közvetlen szavaival érzelmeinket. — E helyen is a legnagyobb örömeinket nyilvánítjuk a felett, hogy olyan embert kaptunk atyául, kinek minden eddig tett lépése garancia arra, hogy amit a nehéz helyzetbe jutott diákság érdekeinek előbbre vitelére nézve ígért, be is fogja váltani. Hálás köszönettel az ígéretért a minden áldások kútféjétől új atyánknak munkásságára áldást kívánnunk!

Diáksegítő. Okt. 28-án és 29-én ért örömeinkről teszünk itt jelentést. Örömeinket két kedves vendégünk megérkezése okozta. Ray H. Legate, a „World's Student Christian Federation“ Európai Diáksegítőjének magyarországi megbízottja és Viktor János a Magyar

Evangeliumi Diákszövetség főtitkára tisztelték meg látogatásukkal iskolánkat. Eljöttek, hogy színről színre lássák, hogy milyen ennek a dicső múltú s még dicsőségesebb jövőre hivatott főiskolának egy idő óta elcsendesedett ifjusága. Eljöttek, hogy tájékoztassanak bennünket arról az irányról, melyet ma a ker. diáknak követnie kell. Eljöttek, hogy röviden tudomásunkra hozzák, hogy ha nehéz viszonyok között élünk is, kétségbe esni nincs okunk, mert nem állunk egyedül a nagyvilágban. Míg az Istent ismerjük, addig velünk van a diákok világszövetsége s az nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogat bennünket. 29-én d. e. előbb a VI. számú th. tanteremben a theologusok előtt majd az imateremben az egész tanuló ifjuság előtt tartottak látogatóink kedves és értékes előadásokat. Különösen a theologusok előtt elhangzott előadások voltak tanuságosak. Az imateremben dr. Rác Lajos közgazgató mutatta be vendégeinket.

Október 31-én ez éven is ünnepet tartott iskolánk annak a napnak az emlékére, a melyen 404 évvel ezelőtt a ker. lelkeket beburkoló ködöt áttörte az első nap-sugár a 95 tétel kiszégezésével. Délelőtt ifjusági isteni tisztelet volt az imateremben, délután ugyanott emlékünnepe, Az előbbin Nagy Béla nt. th. professor emelte lelkünket az ima szárnyain a világgosság Atyjához. Az utóbbi lefolyása következő volt: 1. Gyüle-

kezeti ének: „Erős várunk . . .“
 2. Alkalmi beszéd. Dr. Szabó Sándor jogakad. tanártól. 3. „Az Urnak napja ez . . .“ előadta: a Főiskolai Énekkar. 4. Szendrey L.: Hálaadó ének okt. 31-én. Szavalta: Zsurky József III. é. h. h. 5. H. Bathó—Ady: „Az Úr érkezése . . .“ Előadta: a Főiskolai Vegyeskar. 6. Magyar okt, 31. Irtá és szavalta: Koncz Decső VIII. g. t. 7. H Bathó: „Hatalmas Istenünk . . .“ Előadta: a Főiskolai Vegyeskar. 8. Bernáth Lajos: „Az ifjúsághoz.“ Szavalta: Balázs János III. é. h. h. 9. A „Hiszek egy . . .“ és a „Himnus“ közös éneklésével az ünnepély végétért.

Reformációi ünnepély Lukán. A lukai ref. egyház a „Sárospataki Gimn. Önképzőkör“ közreműködésével ez idén is ünnepet szentelt a reformáció emlékére. Okt. 30-án Elekes Imre, az Önképzőkör tanár-einöke, Bódy Dénes vallástanár, Molnár Béla szénior és 38 gimn. ifjú lementek Lukára s délután 2 órai kezdettel szép, tartalmas műsorú ünnepélyt tartottak. Nagyon örvendetes dolog, hogy a kölcsönös nyereséggel járó összeköttetés, mely a lukai nép és a sárospataki gimnáziumi ifjúság között Elekes Imre tanár bölcs kezdeményezésére tavaly létre jött, nem szakadt meg. Adja Isten, hogy sokáig fennálljon.

Vámosújfalún ugyanazon a napon rendezett gazdag műsorú reformációi emlékünnepelelyt Pungur Béla helybeli lelkész Bernáth István és Nagy Sándor theologus

közreműködésével. Követésre méltó példát mutatott ezzel e hivatásának élő lelkész arra, hogyan lehet a népet s a papi pályára készülő fiatalságot egymáshoz közelebb hozni. (Gratulálunk! Szerk.)

A „Ker. Ifj. Egyesületek“ konferenciája. Abaujszántón folyó hó 12-én és 13-án Megyercsi Béla, a „Ker. Ifj. Egyesületek“ főtitkára, Muraközy Cyula, kecskeméti lelkész és Karácsonyi J. gimn.-igazg. tanár 39 község 170 küldötte és az abaujszántói ref. egyh. tagjainak nagy száma előtt apostoli hangú, építő hatású előadásokat tartottak a ker. ifjúság Krisztushoz vezetéséről. S amily gazdagon táplálták ezek az előadások az összesereglett szomjuhozó lelkeket, oly gazdagon táplálta az abaujszántói ref. egyház vendégszeretete a messze vidékről jötteknek a testét. A konferencia egész lefolyásán látszott, hogy nem embernek, hanem az Istennek műve volt ennyi nép összegyűjtése. s így bizonyosak lehetünk a felől, hogy áldásai nem fognak elmaradni,

Kaszinó-estély, melyet a kevés szórakozásban részesülő pataki közönség meglehetősen türelmetlenséggel várt f. hó 12-én este megtartott s a várakozásoknak a legteljesebb mértékben megfelelt. Különösen az előadások váltották ki a közönségből a meglegedés és dicséret hangját. S ha a záróra nem sietett volna, a táncmulatság ellen sem lett volna senkinek panasza.

Előfizetéseiket beküldték: Janka Károly (Nagycigánd) 200 koronát, Megyasszay András (Hernádszent-andrás) 100 koronát. Győry Kálmán (Erdőhorváti). Egri Béla Gy. (Budapest), Danyi József (Erdőbénye), Kósa Szabó Pál (Nagycigánd), László Gizike (Viss), Naményi Pál (Gibárt), Pungúr Béla (Vámosujfalu). Cseh István (Sajószentpéter), Hörcsik Lajos (Vimány), G. Nagy László (Bpest), Pósa Péter (Cserépfalu), Radácsi István (Gagybátor). Berez Ferenc (Égerszög), Sarkady Ferenc (Túr-

istvándi), Thúróczy Endre (Jósvafő), Klein Antal (Jósvafő) 50—50 koronát, Sárospatakról: Hodossy Béla, Schneider József, Dobozy István, dr. Gagyi Dezső, Simon Lajos, Mauks György, Pásztor Mária, Novák Sándor. Miglécz János, dr. Gerőcz Kálmán, Halász Dénes, Ulics Ilonka, Farkas Ferenc, Végh Bertalan, Vágó Etelka, dr. Szűk Elemér, Neumann Mór 50—50 koronát, Vitek Imre 25 koronát. Köszönettel nyugtázza a szerkesztőség.

Felelős szerkesztői üzenetek.

Olvasóinkhoz. Legközelebbi számunk dec. 10-én jelenik meg.

Érdeklődő. Kéziratokat nem adunk vissza.

Sokat ígérők: Nagyra becüllek beneteket így is; de ha az ígéreteket

be is váltanátok legalább egy fokkal többre becsülnétek.

Imádkozó. Legközelebbi számban hozzuk.

Dédes: Következő számban a legszívesebben ismertetjük.

„Csonka Magyarország — nem ország
Égész Magyarország — mennyország!”

TARTALOM: Zsurky J.: Október 31. — Balázs J.: Ellend József. — Zsiros J.: Szeretném. — Urbán József: A 300 éves kórus (folyt.) — Szilva E.: Három könnycsepp. — Koncz Dezső: Magyar október 31. — Zsurky J.: Egyleti élet. — Hírek. — Felelős szerk. üzenetek.

A kiadóhivatal főnöke: KÁDÁR JÓZSEF.